

прискорення темпів розвитку науки і виникнення нових технологій; зникнення або радикальної перебудови традиційних галузей господарської діяльності; перетворення сільського господарства в науко- і капіталомістку агропромислову галузь; випереджаючого розвитку сфери послуг (фінансових, страхових, консультаційних, науково-пошукових, споживчих тощо); тенденцій до децентралізації та уніфікації в усіх сферах життєдіяльності; незворотності змін у навколишньому середовищі та необхідності її захисту; посилення ролі інтелектуальних ресурсів в економіці; виникнення нових системних концепцій організаційного розвитку.

Реалізація стратегії інноваційного прориву, лежить в основі завдань підвищення економіки і соціальної трансформації. Проте цей курс легше проголосити, чим реалізувати, оскільки він потребує наукової діагностики тенденцій і критичних ситуацій, що склалися, вироблення надійних шляхів вирішення і цілеспрямованої діяльності на засадах партнерства держави і бізнесу, науки, освіти. В цих умовах необхідна розробка державної програми, пов'язаної з довгостроковою інноваційною стратегією. Отже, сценарій інноваційного прориву орієнтує на неодноразове підвищення продуктивності праці зайнятих на основі освоєння високоєфективних технологій, зсувів у структурі зайнятих на користь оброблювальних виробництв за рахунок скорочення надзвичайно роздутих, паразитуючих сфер обігу і управління, рішучого повороту вищої школи до підготовки нового покоління інноваторів в основі чого мають стати фундаментальні світоглядні цінності, які сформовані не на феодальних або нефеодальних пріоритетах формування соціально-економічних відносин, а на стратегіях сучасного цивілізаційного поступу в основі якого має стати багатогранний та багатоаспектний сучасний розвиток людини.

Список використаних джерел

1. Svistunov, O, Panchenko, A., Stadnyk, M., Li M. (2020) Strategic management of intellectual capital of the enterprise in the framework of informatization of the economy. Academy of Strategic Management Journal, Volume 19, Issue 1, URL: <https://www.abacademies.org/articles/Strategic-management-of-intellectual-capital-of-the-enterprise-in-the-framework-of-informatization-of-the-economy-1939-6104-19-1-488.pdf>
2. Новиков Б. В. Возрождение: монографія. К.: ПрАО «Мироновская типография», 2013. 381 с.

УДК 316.35:061

Токар Маріан,

*кандидат історичних наук, доцент,
докторант ЛРІДУ НАДУ при Президентові України
<http://orcid.org/0000-0001-8426-4481>*

*Науковий консультант: Петро Петровський, доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри державного управління ЛРІДУ НАДУ при Президентові України*

РЕАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ: ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА І ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

Токар Маріан,

Candidate in Historical Sciences, Docent, Doctoral Student of the Department of Public Administration of the LRIPA NAPA under the President of Ukraine

IMPLEMENTATION OF PUBLIC INTERESTS: LOCAL COMMUNITY AND PUBLIC ORGANIZATION

Introduction: The content of decentralization contains the essence of modern reform of public-management relations in Ukraine. One of the central problems in this context is the problem of realization of public interests of citizens.

Research: New subjects—united territorial communities and socially useful public organizations—can serve as a special example of public interaction for the purpose of realizing interests between participants of public-management relations. The public interaction of the united territorial communities and public organizations is an actual chance to realize the public interests of the community. It can be implemented using innovative service mechanisms such as: education, civic education and upbringing, managerial and technological innovation, media literacy, creative industries, social and service support, etc. In this context, the direct participation of citizens in local elections and the right to be elected under the new Electoral Code also looks promising. The activity of the NGO's cooperation with local citizens can be noticed by regional branches of political parties, which in turn may decide to nominate them as elected candidates on the ground.

Conclusion: It is the effect of a kind of social contract, under which the subjects can be involved on a full-fledged basis in the system of public administration and the process of state formation on the ground, which is guaranteed by the legal framework of a democratic state.

Keywords: public interest, territorial community, public organization.

У зміст децентралізації закладена суть сучасного реформування публічно-управлінських відносин в Україні. Однією з центральних проблем, у цьому контексті, є проблема реалізації публічних інтересів громадян. Для цього передбачене «створення комфортного та безпечного середовища для життя людини в Україні... шляхом побудови ефективної системи влади на всіх рівнях (громада – район – область), передачею максимально можливої кількості повноважень на найближчий до громадянина рівень – громадам» [2, с. 66]. У такому ж напрямку слід говорити про надання якісних і доступних соціальних послуг громадянам. Нівелювання надмірної централізації й контролю державної влади за суспільними процесами – це пріоритетне завдання громадянського суспільства. Але важливо це робити не шляхом конфронтації, а узгодження інтересів у виробленні публічної політики в Україні.

Однією з дієвих інституцій, яка може сприяти цьому процесу має перспективи стати громадська організація. Відтак, особливим прикладом публічної взаємодії з метою реалізації інтересів між учасниками публічно-управлінських відносин можуть слугувати нові суб'єкти – об'єднані територіальні громади і суспільно-корисні громадські організації. Цей тандем має добрі перспективи ефективного використання досвіду та інновацій публічного управління для сталого розвитку. Важливо, щоб місцева громада зрозуміла цінність самоуправління й визнала в особі громадських організацій потрібний суб'єкт співпраці в напрямку надання публічних послуг. Усвідомлюючи реальність таких змін, повністю погоджуємося з думкою вчених, що «феноменальність територіальної громади полягає в тому, що носій самоврядних функцій є не тільки об'єктом управлінських рішень, а й самостійно їх приймає і здійснює, тобто одночасно виступає об'єктом і суб'єктом управління» [4, с. 63 – 64]. У такій ситуації потрібна віра громадян у власні сили, а громадським організаціям варто працювати над іміджем виразника публічних інтересів [3].

Враховуючи вищенаведене обґрунтування, можливості публічної співпраці суспільно-корисної громадської організації з об'єднаною територіальною громадою можна в перспективі розглядати з мотиваційної, кадрової, функціональної та інноваційної позицій. Упевнені, що використання управлінсько-інноваційних підходів є механізмом творення абсолютно нових умов міжсуб'єктних публічних відносин у державі. Таким чином, вважаємо, що саме громадські організації можуть і повинні взяти на себе публічно-посередницькі функції, які активізують реалізацію публічних інтересів громад [6, с. 177–178].

Важливо, щоб вироблення перспективних планів розвитку територіальних громад здійснювалося з урахуванням публічно-управлінських аспектів, а особливо таких, що залежать від активного залучення всіх представників локального середовища до роботи в місцевих органах влади. Одночасно це б сприяло налагодженню ефективних партнерських відносин із громадськими організаціями, стимулювало б кожного суб'єкта до рівноправності й соціальної відповідальності з метою захисту публічних інтересів. Відповідно і громадські організації зацікавлені у публічній взаємодії з усіма суб'єктами публічно-управлінських відносин, а їхнє

ставлення до вирішення соціальних проблем територіальних громад пропонуємо розглядати крізь можливість позиціонування ГО як суспільно-корисної інституції.

Наразі публічна взаємодія об'єднаних територіальних громад і громадських організацій є актуальним шансом реалізації публічних інтересів спільноти. Публічна взаємодія може здійснюватися з використанням інноваційних сервісних механізмів, таких як: просвітництво, громадянська освіта і виховання, управлінська й технологічна інноваційність, медіаграмотність, креативні індустрії, соціально-сервісна підтримка та ін. Інструментом реалізації названих механізмів може стати саме громадська організація, діяльність якої цілеспрямовано зосереджується у площині суспільно-корисної співпраці з територіальними громадами. На нашу думку, така соціально-сервісна орієнтація є взаємокорисною для становлення нового формату публічних і реалізації публічних інтересів громад.

У цьому контексті перспективною виглядає і безпосередня участь громадян у місцевих виборах та право бути обраним за новим Виборчим кодексом [1]. Активність співпраці громадської організації з місцевими громадянами може бути поміченою регіональними осередками політичних партій, які у свою чергу можуть прийняти рішення про висунання їх як виборних кандидатів на місцях. Адже, виходячи із сучасних норм нового Виборчого кодексу партія є єдиним суб'єктом виборчого процесу. Однак, на чому варто наголосити, вони можуть висувати місцевих громадян, які не є їхніми членами. А отже, може спрацювати ефект своєрідного суспільного договору, за яким місцева громада може висунути зі свого середовища активного представника чи захисника їхніх публічних інтересів, ким може бути й член або лідер громадської організації. Завдяки такій ситуації, громадська організація, яка сутнісно є представництвом «народу», «громади», «громадян». може надати природного наповнення поняттю «народовладдя». Її представники таким чином отримують не тільки «право на владу», а й можуть бути залучені на повноправних підставах до системи публічного управління й процесу державотворення на місцях, що й гарантовано нормативно-правовими засадами демократичної держави [5]. А в перспективі для того, щоб громадська організація отримала конкретно-прикладний «карт-бланш» для цільової реалізації публічних інтересів громади, припускаємо виділення їхньої суб'єктності законодавчо з-поміж інших інституцій громадянського суспільства (спілки, об'єднання, фонди, інші органи самоорганізації громадян).

Список використаних джерел

1. Виборчий кодекс України: Закон України № 396-IX від 19.12.2019 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2020. № 7–9. Ст. 48.
2. Єгорова В. С. Процес децентралізації влади в Україні. *Конституційне право та конституційний процес в Україні: часопис Київського університету права*. Вип. 4. 2017. С. 66–69.
3. Не субвенціями єдиними: як мешканці нових громад змінюють свої міста та села. *Запорізька правда. ЗР_Правда*. URL: <http://zp-pravda.info/2018/09/19/ne-subventsiiamy-iedynumy-iak-meshkantsi-novykh-hromad-zminiuiut-svoi-mista-ta-sela/>.
4. Павлов О. Сільська територіальна громада як складник політичної системи суспільства. *Політичний менеджмент*. 2007. №3. С. 60–68. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/8856/07-Pavlov.pdf?sequence=1>.
5. Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні: Указ Президента України від 24 берез. 2012 р. № 212/2012. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/682016-19805>.
6. Токар М. Ю. Можливості співпраці громадської організації з об'єднаною територіальною громадою. *Публічне управління XXI століття: синтез науки та практики: Збірник тез XIX Міжнародного наукового конгресу* (м. Харків, 19 квітня 2019 р.). Харків: ХарПІДУ НАДУ «Магістр», 2019. С. 177–180. URL: http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/conf/2019-2/2019_02.pdf.